

**ZAPAD BANKA A.D. PODGORICA –
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI NA DAN
31. DECEMBRA 2015. GODINE
I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

FINANSIJSKI ISKAZI ZA 2015. GODINU

SADRŽAJ:

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	
Bilans uspjeha	1
Bilans stanja	2
Iskaz o novčanim tokovima	3
Iskaz o promjenama na kapitalu	4
Napomene uz finansijske izvještaje	5 - 38

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Zapad Banka a.d. Podgorica

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Zapad Banke a.d. Podgorica (u daljem tekstu "Banka") koji uključuju bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine i bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za period od datuma početka poslovanja 23. marta 2015. godine do 31. decembra 2015. godine, pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za interne kontrole za koje rukovodstvo smatra da su neophodne za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje nastalo usled pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

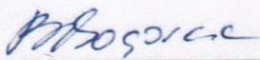
Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima. Reviziju finansijskih izvještaja izvršili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa načelima profesionalne etike i da planiramo i izvršimo reviziju na način koji nam omogućava da steknemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima sadržanim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika od nastanka materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, nastalog usljed pronevjere ili greške. Pri procjeni ovih rizika, revizor uzima u obzir interne kontrole relevantne za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja Banke u cilju odabira adekvatnih revizorskih postupaka u datim okolnostima, a ne za potrebe izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Banke. Revizija takođe obuhvata ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšteg prikaza finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koji smo pribavili dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijski položaj Zapad Banke a.d. Podgorica sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za period od datuma početka poslovanja 23. marta 2015. godine do 31. decembra 2015. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Biljana Bogovac
Ovlašćeni revizor

Podgorica, 26. maj 2016. godine

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Podgorica

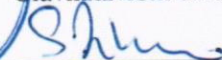
ZAPAD BANKA A.D. PODGORICA**Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2015. godine***(svi iznosi su izraženi u 000 EUR osim ako nije drugačije naznačeno)*

BILANS USPJEHA	Napomena	2015.	2014.
Prihodi od kamata i slični prihodi	3	702	-
Rashodi od kamata i slični rashodi	3	(184)	-
NETO PRIHODI OD KAMATA		518	-
Troškovi obezvrjeđenja	4	(34)	-
Troškovi rezervisanja	4	(6)	-
Prihodi od naknada i provizija	5	179	-
Rashodi naknada i provizija	5	(123)	-
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA		56	-
Neto dobiti od kursnih razlika		32	-
Troškovi zaposlenih	6	(897)	-
Opšti i administrativni troškovi	7	(511)	-
Troškovi amortizacije	8	(65)	-
Ostali rashodi		(1)	-
OPERATIVNI GUBITAK		(908)	-
Porez na prihod	9	(13)	-
NETO GUBITAK		(921)	-

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

U Podgorici,

26. maj .2016. godine

Vesna Kovačević
Rukovodilac sektora računovodstva
i finansija
Mladen Rabrenović
Glavni izvršni direktor
Savo Živković
Izvršni direktor

ZAPAD BANKA A.D. PODGORICA**Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2015. godine***(svi iznosi su izraženi u 000 EUR osim ako nije drugačije naznačeno)***BILANS STANJA**

SREDSTVA	Napomena	31. decembra 2015	31. decembra 2014
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	10	15.479	-
Kredit i potraživanja od banaka	11	17.494	-
Kredit i potraživanja od klijenata	12	19.406	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	363	-
Nematerijalna sredstva	14	289	-
Ostala finansijska potraživanja		9	-
Ostala poslovna potraživanja		15	-
UKUPNA SREDSTVA		53.055	-
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	15	46.302	-
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	16	1.084	-
Rezerve		12	-
Odložene poreske obaveze		13	-
Ostale obaveze	17	65	-
UKUPNE OBAVEZE		47.476	-
KAPITAL	18		
Akcijski kapital		6.500	-
Dobit/gubitak tekuće godine		(921)	-
UKUPAN KAPITAL		5.579	-
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		53.055	-

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

U Podgorici,

26. maj .2016. godine

Vesna Kovačević
Rukovodilac sektora računovodstva
i finansija
Mladen Rabrenović
Glavni izvršni direktor

Savo Živković
Izvršni direktor

ZAPAD BANKA A.D. PODGORICA**Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2015. godine***(svi iznosi su izraženi u 000 EUR osim ako nije drugačije naznačeno)***ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE****TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI**

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	559	-
Odlivi po osnovu kamata i slični prihodi	(182)	-
Prilivi po osnovu naknada i provizija	269	-
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(123)	-
Odlivi po osnovu zarada zaposlenih i troškova za dobavljače	(1.419)	-
Povećanje/smanjenje kredita i ostale aktive	(19.439)	-
Prilivi/odlivi po osnovu depozita i ostalih obaveza	46.365	-

Neto prilivi/odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti

26.030	-
--------	---

GOTOVINSKI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA

Kupovina nekretnina i opreme	(399)	-
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(317)	-

Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja

(716)	-
-------	---

TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI

Povećanje pozajmljenih sredstava	1.084	-
Emisija običnih akcija	6.500	-

Neto prilivi/odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja

7.584	-
-------	---

Efekat kursnih razlika na gotovinu i gotovinske ekvivalente	32	-
---	----	---

Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata

32.930	-
--------	---

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	-	-
--	---	---

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	<u>32.930</u>	<u>-</u>
---	---------------	----------

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

U Podgorici,

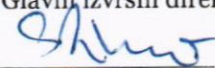
26. maj .2016. godine

Vesna Kovačević
Rukovodilac sektora računovodstva
i finansija

Mladen Rabrenović
Glavni izvršni direktor

Savo Živković
Izvršni direktor

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

	Akcijski kapital	Neraspoređena dobit	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2014.godine	-	-	-
Emisija akcija	6.500		6.500
Gubitak tekućeg perioda	-	(921)	(921)
Stanje na dan 31.12.2015 godine	6.500	(921)	5.579

Napomene na narednim stranama čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

U Podgorici,

26. maj .2016. godine

Vesna Kovačević
Rukovodilac sektora računovodstva
i finansija

Mladen Rabrenović
Glavni izvršni direktor

Savo Živković
Izvršni direktor

1. Osnivanje i poslovna politika Banke

ZAPAD BANKA a.d. Podgorica (u daljem tekstu: Banka) je osnovana 24.02.2015. godine, a 06.03.2015. godine je registrovana kao akcionarsko društvo kod Centralnog Registra Privrednih Subjekata u Podgorici – registarski broj 4-0009448.

Banka je kod Komisije za hartije od vrijednosti upisana u Registar emitenata hartija od vrijednosti pod brojem 531 (Rješenje broj 02/3-1/2-15 od 25.03.2015. godine).

Svoje finansijsko poslovanje Banka obavlja preko žiro-računa broj 907-57001-31 kod Centralne banke Crne Gore – Platni promet.

U skladu sa Zakonom o bankama, Ugovorom o osnivanju, Statutom i Rješenjem Centralne banke Crne Gore broj O.br. 0101-4014/67-3 od 30.01.2015. godine, Banka pored bankarskih može da obavlja i sljedeće poslove:

- izdavanje garancija i preuzimanje drugih vanbilansnih obaveza;
- kupovinu, prodaju i naplatu potraživanja (faktoring, forfeiting i dr);
- izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata;
- platni promet u zemlji i sa inostranstvom;
- finansijski lizing;
- poslove sa hartijama od vrijednosti;
- trgovanje u svoje ime i za svoj račun ili za račun klijenta:
 - stranim sredstvima plaćanja, uključujući i mjenjačke poslove
 - finansijskim derivatima;
- depo poslove;
- izradu analiza i davanje i informacija i savjeta o kreditnoj sposobnosti privrednih društava, preduzetnika i drugim pitanjima u vezi poslovanja;
- iznajmljivanje sefova.

Banka ima sjedište u Podgorici, Rimski trg 42 i obavlja svoje aktivnosti kroz centralu, jer još uvijek nema filijale i šaltere.

Na dan 31. decembra 2015. godine Banka je imala 24 zaposlena radnika.

Bankom upravljaju akcionari, zavisno od visine njihovog akcionarskog kapitala, u skladu sa zakonom i Statutom Banke. Organi upravljanja Bankom su Skupština akcionara koju čine svi akcionari Banke i Odbor direktora koji imenuje Skupština akcionara. Odbor direktora Banke ima 5 članova, od kojih većina nisu zaposleni u Banci. Jedan od njih je izvršni direktor.

Članovi Odbora direktora Banke da dan 31. decembra 2015. godine:

- Vadym Morokhovskyy, predsjednik
- Volodymyr Kostelman, član
- Oleksandr Kuperman, član
- Aleksei Kiselev, član
- Dejan Marinović, član

1. Osnivanje i poslovna politika Banke (nastavak)

Tijela Odbora direktora su:

- Odbor za reviziju
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO),
- Kreditni odbor,
- Ostali odbori koje Uprava formira za pojedina pitanja.

Banka ima 4 izvršna direktora od kojih je jedan Glavni izvršni direktor. Glavni izvršni direktor zastupa Banku i zadužen je da na dnevnoj osnovi koordinira i prati izvršavanje poslova u Banci i rad izvršnih direktora Banke.

Na dan 31. decembra 2015. godine izvršni direktori Banke su:

Mladen Rabrenović, glavni izvršni direktor

Savo Živković, izvršni direktor

Oleksandr Kuperman, izvršni direktor

Dmytro Likhota, izvršni direktor

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih utvrdjenih finansijskih izvještaja navedene su u daljem tekstu.

2.1. Osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa računovodstvenom regulativom koja se primjenjuje na finansijsko izvještavanje banaka u Crnoj Gori.

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG”, br. 69/05, 80/08 i 32/11) odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS“) u Crnoj Gori („Sl. list CG”, br. 69/2002) i u skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore relevantnom za finansijsko izvještavanje banaka.

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG”, br. 15/2012 i 18/2013).

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja Banka je primijenila politike koje su u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, ali koji se u dijelu evidentiranja potraživanja za koje su se stekli uslovi za isključivanje iz bilansa Banke i formatu prezentacije finansijskih izvještaja, razlikuju od zahtjeva MSFI i MRS primjenljivih na dan 31. decembra 2015. godine.

Zbog potencijalno značajnih efekata koje gore navedena pitanja mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna i izvještajna valuta Banke je Euro (EUR).

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama. Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 2.

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva primjenu izvjesnih ključnih računovodstvenih procjena. Ono, takođe, zahtijeva da Rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Banke. Oblasti koje zahtijevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procjene imaju materijalni značaj za finansijske izvještaje objelodanjeni su u napomeni 2.17.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.2 Uporedni podaci

Banka je počela sa radom u aprilu 2015 godine. Kako je 2015. godina prva godina poslovanja, ne postoje uporedni podaci.

2.3 Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2.4 Prihodi i rashodi od kamata i naknada

Prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspjeha za sve kamatonosne dužničke instrumente, korištenjem metode efektivne kamatne stope, na vremenskoj osnovi, u skladu sa uslovima obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna troškova amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i rasporeda kamatnih prihoda ili kamatnih rashoda tokom relevantnog perioda. Efektivna kamatna stopa je stopa koja umanjuje buduće gotovinske isplate ili uplate, kroz očekivano vrijeme trajanja finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraći period, bilansne vrijednosti finansijskog sredstva ili obaveze. Obračun uključuje sve plaćene i primljene naknade između strana u ugovoru, koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcije i sve druge premije ili diskonte.

Prihodi i rashodi od naknada nastali su pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, a u bilansu uspjeha se priznaju u trenutku pružanja, odnosno korišćenja usluga.

Naknade za odobrene i primljene kredite se smatraju sastavnim dijelom kontinuiranog angažovanja kod rezultujućeg finansijskog instrumenta i priznaju se kao korekcija efektivnog prinosa tokom perioda trajanja kredita, primjenom efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od naknada uključuju i naknade za garancije i akreditive koje je Banka izdala u korist klijenata, naknade za usluge obavljanja platnog prometa u zemlji i sa inostranstvom, naknade za posredničke i druge usluga koje Banka pruža. Rashode od naknada čine i rashodi po osnovu osiguranja depozita.

2.5 Preračunavanje deviznih iznosa

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje se odmjeravaju korištenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Banka posluje (funkcionalna valuta).

Finansijski izvještaji su prikazani u EUR koji predstavlja funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja.

b) Transakcije i stanja

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.6 Porez na dobit

Trošak poreza na dobit se temelji na oporezivoj dobiti poslovne godine i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/04, 40/08, 86/09,14/12, 61/13 i 14/2015). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Banke iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (članovi 8. i 9. za usklađivanje prihoda i članovi 10. do 20. za usklađivanje rashoda) i Odlukom o novom kontnom okviru za banke Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG“ br. 55/12).

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobitima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi se obračunavaju na privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza, i njihove knjigovodstvene vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima Banke.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i njihovih iznosa iskazanih za svrhe finansijskog izvještavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima u budućim periodima.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorišćena poreska sredstva i neiskorišćene poreske gubitke, do iznosa za koji je verovatno da će buduću oporezivu dobiti biti dovoljni da omogućе realizaciju (iskorišćenje) odbitnih privremenih razlika, neiskorišćenih poreskih sredstava i neiskorišćenih poreskih gubitaka. Iskazani iznos odloženih poreskih sredstava utvrđuje se na dan bilansa stanja i umanjuje se do iznosa za koji više nije vjerovatno da će dovoljan oporezivi dobitak biti na raspolaganju, kako bi se omogućilo korišćenje svih ili dijela odloženih poreskih sredstava.

Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 9%.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.7 Zarada po akciji

Banka izračunava i objavljuje zaradu po akciji u skladu sa MRS 33. Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem dobiti koja pripada akcionarima Banke sa ponderisanim prosječnim brojem redovnih akcija za period.

Banka nema druge potencijalno umanjujuće obične akcije kao što su konvertibilni dug i opcije na akcije.

2.8 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju stanja sa rokom dospijea kraćim od tri mjeseca od dana pribavljanja, uključujući gotovinu, novčana sredstva na računima kod Centralne banke Crne Gore i sredstva kod domaćih i inostranih banaka.

Banka iskazuje depozite i kod drugih banaka i to: kod inostranih banaka preko kojih obavlja naplatu i plaćanja u poslovanju sa inostranstvom i kod domaćih banaka preko kojih obavlja poslove razmjene. Banka na depozite kod CBCG izdvaja obaveznu rezervu u skladu sa propisima Centralne Banke i evidentira korišćenje obavezne rezerve.

a) Obavezna rezerva

Obračun, izdvajanje i korišćenje sredstava obavezne rezerve kod CBCG je propisano Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore. Početkom oktobra 2011. godine stupila je na snagu nova Odluka Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod CBCG (Sl.list CG br.35/11, 2/12, 57/13, 52/14 i 7/15) na osnovu koje se obavezna rezerva obračunava primjenom stope 9,5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana, 8,5% - na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana. Na depozite koji su ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana, koji imaju klauzulu o mogućnosti razročenja u roku kraćem od jedne godine, odnosno kraćem od 365 dana, primjenjuje se stopa 9,5%.

Odlukom o dopuni Odluke o obaveznoj rezervi banaka kod CBCG ("Sl. list CG", br. 35/11, 2/12, 57/13, 52/14 i 7/15) bankama se, ujedno, daje mogućnost da mogu do 35% obavezne rezerve držati u obliku državnih zapisa koje je emitovala Crna Gora, kao i mogućnost da, u slučaju potreba za održavanjem dnevne likvidnosti, mogu koristiti do 50% sredstava obavezne rezerve.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijski instrumenti

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u kredite i potraživanja.

a) Krediti i potraživanja

Kreditni i potraživanja su nederivativna finansijska imovina sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nije kotirana na aktivnom tržištu i koju Banka ne namerava da proda odmah ili u bliskoj budućnosti. Nastaju kada Banka direktno obezbedi novčana sredstva ili pruži usluge dužniku bez namere da trguje potraživanjem. Krediti i potraživanja se sastoje od plasmana datih klijentima i odobreni bankama.

Kreditni i potraživanja se inicijalno mere po fer vrednosti uvećanoj za direktne transakcione troškove, a naknadno po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope. Amortizovana vrednost se obračunava uzimajući u obzir sve troškove izdavanja kao i popuste ili premije prilikom izmirenja. Krediti i potraživanja se iskazuju u neto iznosu umanjenom za pojedinačnu i grupnu ispravku vrednosti.

b) Rezervisanje i obezvređenje kredita i plasmana

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13) utvrđeni su: elementi upravljanja kreditnim rizikom, minimalni kriterijumi i način klasifikacije stavki aktive i vanbilansa po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku i način utvrđivanja rezervacija za pokriće potencijalnih gubitaka koji proizilaze iz izloženosti Banke kreditnom riziku. Aktivu Banke izloženu riziku, u smislu ove Odluke čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, potraživanja po osnovu lizinga, depoziti kod banaka i avansi i sve druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i izdate garancije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi i odobreni, a još neiskorišćeni krediti, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke.

U skladu sa važećom Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13), Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, najmanje jednom kvartalno, vrši procjenu obezvređenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke), kao i da te stavke klasifikuje u odgovarajuću klasifikacionu grupu, u skladu sa pomenutom Odlukom. Takođe, Banka je dužna da utvrdi metodologiju za procjenu obezvređenja bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MRS 39.

Za svrhe obračuna ispravke vrijednosti kreditnih potraživanja, primjenjuje se metodologija Zapad banke koja je usklađena sa zahtjevima međunarodnih računovodstvenih standarda.

Međunarodni računovodstveni standardi zahtjevaju pojedinačnu procjenu pojedinačno značajnih potraživanja i grupnu procjenu potraživanja koja nijesu pojedinačno značajna. Shodno tome, Banka vrši identifikovanje stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki i obračunava adekvatan iznos tog obezvređenja, odnosno vjerovatnog gubitka, na: pojedinačnoj osnovi (pojedinačna procjena pojedinačno značajnih potraživanja); grupnoj osnovi (grupna procjena za potraživanja koja nijesu pojedinačno značajna); i grupnoj osnovi (grupna procjena pojedinačno značajnih stavki za koje se procjena prvo izvršila na pojedinačnoj osnovi ali nijesu pojedinačno obezvređene).

Banka je dužna da najmanje jednom mjesečno vrši klasifikaciju stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku i obračunava rezervacije za procijenjene gubitke.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.9 Finansijski instrumenti (nastavak)

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. List CG“, br.22/12, 55/12 i 57/13), krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

kategorija A (dobra aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene

kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) - sa podgrupama B1 i B2, u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate

kategorija C (substandardna aktiva) - sa podgrupama C1 i C2 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu

kategorija D (sumnjiva aktiva) - u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna

kategorija E (gubitak) - u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Na osnovu urađene klasifikacije za stavke bilansne aktive i vanbilansne stavke, na mjesečnom nivou, Banka obračunava rezervacije za potencijalne gubitke.

Banka je dužna da utvrđuje razliku između iznosa rezervacija za potencijalne gubitke, obračunatog u skladu sa gore navedenom tabelom i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, izračunatog u skladu sa odredbama Odluke kojima se propisuje način vrednovanja stavki aktive primjenom Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Pozitivna razlika između obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravki vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, predstavlja potrebne rezerve za procijenjene gubitke.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)**2.10 Osnovna sredstva**

Osnovna sredstva iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i obezvrjeđenje. Nabavna vrijednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci osnovnog sredstava.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primjenom proporcionalne metode, kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrijednost do njihove rezidualne vrijednosti, tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja koji je prikazan u narednoj tabeli:

	Godina
Građevinski objekti	33.3
Računari i računarska oprema	5
Kancelarijski namještaj	9
Vozila	6.7
Ostala orema	6.7

Obračun amortizacije fiksne aktive počinje od prvog dana sledećeg meseca od dana nabavke. Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se iz razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha.

2.11 Nematerijalna ulaganja*Licence*

Stecene licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrijednosti. Licence imaju ograničen vijek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti. Amortizacija se obračunava primjenom proporcionalne metode, kako bi se troškovi licenci raspodijelili u toku njihovog procijenjenog vijeka upotrebe od 5 godina.

Računarski softver

Troškovi računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe od 5 godina.

2.12 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, bez nastalih troškova. Obaveze po kreditima se naknadno iskazuju po amortizovanoj vrijednosti, sve razlike između priliva sredstava, umanjenoj za transakcione troškove i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspjeha u periodu korištenja kredita, primjenom metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 mjeseci nakon dana bilansa stanja.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.13 Akcijski kapital

Uplaćeni akcionarski kapital Banke predstavlja iznos gotovine uplaćene od strane akcionara za sve obične akcije. Akcionarski kapital Banke čine obične akcije i evidentiraju se kao posebna pozicija u bilansu stanja.

Dividende od akcija evidentiraju se kao obaveza u periodu u kojem je donijeta odluka o njihovoj isplati.

2.14 Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervisanja za obaveze i troškove se priznaju kada su ispunjeni sljedeći uslovi:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- Postoji vjerovatnoća da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava, koja stvaraju ekonomske koristi;
- Kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Rezervisanja se odmjeraavaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveza, primjenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca.

Rezervisanja se razmatraju na datum svakog bilansa stanja i prilagođavaju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv sredstava koji predstavlja ekonomske koristi biti potreban za namirenje date obaveze, rezervisanje bi trebalo ukinuti preko bilansa uspjeha.

a) Primanja zaposlenih

Kratkoročne naknade zaposlenima uključuju zarade i naknade zarada i doprinose za socijalno osiguranje. Kratkoročne naknade zaposlenima priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastale.

Banka i njeni zaposleni su u zakonskoj obavezi da vrše plaćanja u skladu sa definisanim planovima doprinosa Penzionom fondu Crne Gore. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Fonda. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

2.15 Preuzete i potencijalne obaveze po vanbilansnim stavkama

Kao dio redovnog poslovanja Banka je preuzela ugovorene i potencijalne obaveze po vanbilansnim stavkama kao što su: garancije, obaveze za kreditiranjem i akreditive, te transakcije sa finansijskim instrumentima. Ovi finansijski instrumenti se evidentiraju u bilansu, ako i kada postanu plativi.

Rezervisanja za moguće gubitke po preuzetim i potencijalnim obavezama se formiraju na osnovu procjene mogućih gubitaka, u skladu sa kriterijumima utvrdjenim u Odluci o minimalnim standardima upravljanja kreditnim rizikom u bankama i metodologijom Zapad banke.

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

2.16 Transakcije sa povezanim licima

Povezane lica sa Bankom su:

- Članovi organa banke, akcionari, zaposleni u banci, kao i članovi njihove uže porodice (bračni drug i djeca);
- Pravno lice u kojem lice koje ima kvalifikovano učešće u banci takođe ima kvalifikovano učešće;
- Pravno lice u kojem jedno od lica iz al. 1 i 2 ove tačke ima značajan uticaj ili je lice iz alineje 1 ove tačke direktor ili član odbora direktora ili drugog odgovarajućeg organa tog pravnog lica;
- Lice koje ima učešće u kapitalu ili glasačkim pravima od najmanje 50% u pravnom licu koje ima kvalifikovano učešće u banci;

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

2.17 Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Banka vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će iznosi sredstava i obaveza, sadržani u finansijskim izvještajima, imati u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

2.17.1 Gubici zbog umanjenja vrijednosti bilansnih i vanbilansnih plasmana

Banka vrši pregled kreditnog portfolia najmanje jednom kvartalno, u cilju procjene umanjenja vrijednosti kreditnih potraživanja. Banka prosudjuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju da će doći do smanjenja budućih novčanih tokova od kreditnog portfolia, koji se može identifikovati na pojedinačnim kreditima, a koji mogu uticati na bilans uspjeha.

Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu iznosa rezervisanja u skladu sa politikom objelodanjeni su u Napomeni 2.9.

2.17.2 Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neko sredstvo može razmijeniti, odnosno obaveza izmiriti, u nezavisnoj transakciji između obaviještenih i voljnih strana.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnoj berzi se određuje upotrebom metoda vrednovanja. Metode vrednovanja uključuju upoređenje sa cijenama prilikom zadnjih transakcija, upotrebu metoda diskontovanja budućih novčanih tokova, vrednovanje na osnovu cjenovnih metoda i druge metode.

Te metode odražavaju tržišne uslove na dan vrednovanja i mogu biti različite od tržišnih uslova prije i poslije toga dana. Na dan bilansiranja se provjeravaju metode sa ciljem provjere da li odražavaju tržišne uslove, uključujući razmatranje likvidnosti i primjenu odgovarajućih kreditnih marži.

2.17.3 Sudski sporovi

Rukovodstvo Banke vrši procjenu iznosa rezervisanja za odliv sredstava po osnovu sudskih sporova na bazi procjene vjerovatnoće da će do odliva sredstava zaista doći prema ugovorenoj ili zakonskoj obavezi iz prošlih perioda.